

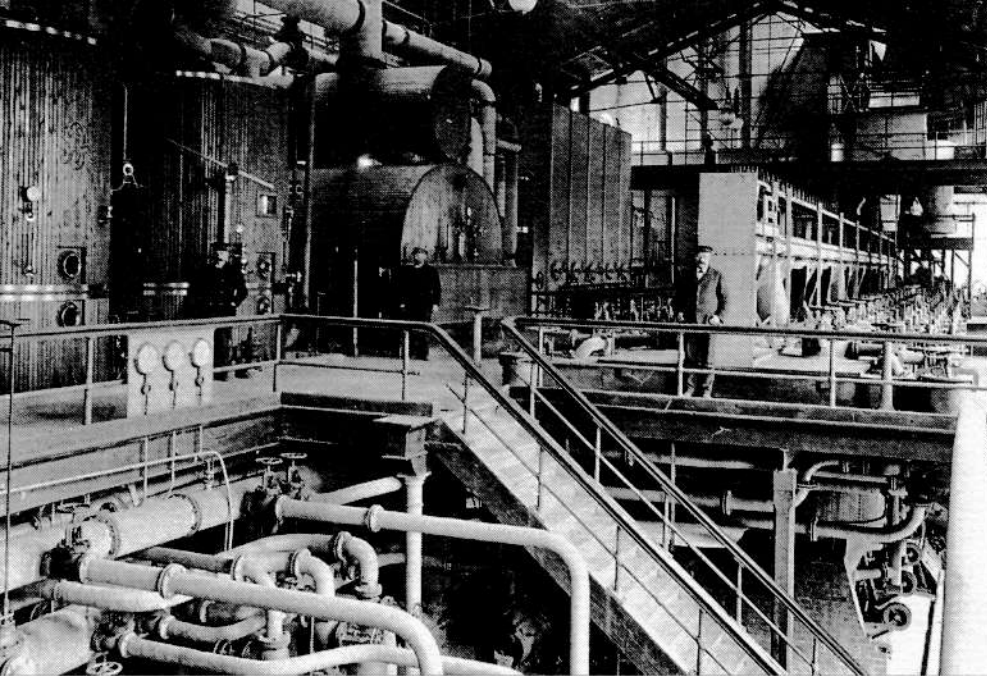
Sockerverksamheten i Svedala

100 år

Exteriör av bruket från 1894

1894	Svedala Sockerbruks första kampanj	1950	Sockerbruksbyggnaderna säljs
1898	Strejk i Svedala som ledde till kravaller i Lund	1954	Byggnadsteknisk avd till Svedala
1907	Svenska Sockerfabriks AB (SSA) bildas	1954	Centralverkstaden läggs ned och byggnaden säljs
1918	Viadukt för bandtransport av råsocker till sockerlada	1970	Energi- och processavd tillkommer successivt
1937	Elektrifiering av bruket	1976	Det 1950 sålda bruket rivs och området bebyggs med villor
1943	Fabrikens högsta betavverkning – 1 702 ton betor per dygn	1986	Tillbyggnad för instrument- och dataavd (automation)
1946	Svedala Sockerbruks sista kampanj	1992	Kemiavd flyttas från Arlöv till Svedala
1947	Central teknisk SSA-verksamhet till Svedala – maskinteknisk- och instrumentavd	1993	Ny laboratoriebyggnad tas i bruk
1949	Centralverkstad för sockerbruksmaskiner i en före detta sockerlada	1994	Sockerbolaget sålt till Danisco – en dansk livsmedelskoncern.
			Svedalas verksamhet organiseras i DDS Development Center

Interiör från sekelskiftet. Till höger vid diffusionen disponent Jöns Håkansson.

Brukets tillkomst och verksamhet

Svedala Sockerbruk stod färdigt i oktober 1894, knappt ett år efter byggstarten. Svedala hade stora fördelar som sockerbruksort: det var en järnvägsknutpunkt, det fanns tillgång till vatten från Sege å och det fanns ett etablerat samhälle med goda tillfartsvägar.

I Lund fanns Sockerraffinaderiet Öresund som hade starkt behov av att få tillgång till svenskt råsocker. I början av 1890-talet undersökte man möjligheterna att själv bygga ett råsockerbruk. Tack vare energisk propaganda från Nils Åkesson på Aggarpsmölle och förvaltare Montelin på Lindholmens gård förlades sockerbruket till Svedala.

Den 4 september 1893 bildades Svedala Sockerfabriks AB. Aktiekapitalet på en miljon kronor blev inom kort fulltecknat. Raffinaderiet Öresund ingick som huvudintressent med ca 1/3

av aktiekapitalet och det tecknades sk betaktier för 200 000 kronor – de skulle betalas med betleveranser. Man införskaffade ett markområde på ca 26 hektar för 52 000 kronor. Arbetena på själva fabriksbyggnaden påbörjades i oktober 1893.

Tysk huvudleverantör

Huvuddelen av den sockertekniska utrustningen levererades från Tyskland. Annan grövre utrustning levererades i stor utsträckning från Kockums Verkstäder i Malmö.

Det lades järnvägsspår från Svedala järnvägsstation och bangård inom själva bruksområdet. På våren 1894 påbörjades uppförandet av kontorsbyggnaden samt disponent- och kamrersvillorna. Samma år anlades en park kring kontoret och villorna.

Första kampanjen

Fabriken kunde efter ett knappt års byggtid börja sin första kampanj den 4 oktober 1894. Det skördades betor från 1 266 hektar. Efter vissa intrimningsbe-

Disponenter i Svedala

Georg Roman	1893 - 1896
John C Stjerna	1896 - 1899
Jöns Håkansson	1899 - 1909
Charles Birch-lensen	1909 - 1912
Alvar Appeltoft	1912 - 1926
Sigfrid Hanning	1927 - 1931
Henrik Matton	1931 - 1936
Ivar Elmer	1936 - 1941
Arne Fritsch	1941 - 1946
Gunnar Schröder	1946 - 1947

svär nådde man en medelavverkning av 290 ton betor per dygn, en för den tiden god kapacitet. Det avverkades 37 580 ton betor och kampanjen pågick i 129 dygn – fram till mitten av februari.

Speciella nyheter som introducerades i Svedala var en ny typ av energibesparande indunstning och en linbana för transport av betmassan till upplagsplatsen.

Svedalas förste disponent som hade ansvaret för brukets verksamhet och drift var Georg Roman. Den fulla arbetsstyrkan var under kampanjen ca 300 man och under mellankampanjen 75 – 100 man.

Svårt med ekonomin

Kampanjen 1896/97 blev det stor överproduktion av socker i landet och Svedalafabriken hade det svårt med ekonomin. Sockret fick säljas för 30 öre per kg, vilket dåligt täckte tillverkningskostnaderna. Man lyckades dock "rida ut stormarna".

Facklig aktivitet

I mars 1898 bildades grovarbetarnas avd 56 med Herman Hansson som främste facklige företrädare. Hansson var sockerkokare och han blev 1908 ordförande i en sockerkokarförening inom den svenska sockerindustrin.

Även tjänstemännen började organisera sig. Den 16 juni 1899 bildades Allmänna Skånska Sockerfabrikstjänstemännens förening, som hade sitt konstituerande möte i det i närheten av Svedala belägna Bökeberg.

Strejk i Svedala

1898 drabbades Svedala av den första större strejken i råsockerbrukens historia. Svedalas arbetarpersonal hade lägre betalning än andra bruk i Skåne och man begärde att få höjt lönen. Man kom inte överens och den 1 november (mitt under kampanjen) var strejken ett faktum. Ett 25-tal studenter från Lund ställde upp för att hjälpa till med de nödvändigaste arbetena på fabriken. De reste morgon och kväll med tåget mellan Lund och Svedala. Detta fortgick fram till den 9 november men då hade det i Lund piskats upp en hatstämning mot de strejkbrytande studenterna och det blev på kvällen ett allvarligt upplopp i staden. Dagen efter hade det utkommen derats husarer för att lugna ned stämningen när studenterna kom tillbaka till Lund. Det blev dock de värsta kravallerna i Lunds moderna historia med knivskurna hästar, många skadade människor och stor förstörelse.

Efter detta gick man till förhandlingsbordet och Svedalas arbetare fick lika mycket betalt som övriga bruk.

1907 märkesår

Svedala Sockerbruk utvecklades vidare och 1899 uppnådde man kapaciteten 500 ton betor per dygn. Processutrustningen byggdes ut och driftsresultaten förbättrades.

Överproduktion och olika andra samordningsproblem stod dock ständigt på dagordningen för de svenska råsockerbruken, vilket var huvudorsaken till att Svenska Sockerfabriks AB (SSA) bildades 1907. SSA förvärvade 1907 Svedala Sockerbruk för en summa av 2 740 150 kronor – det hade kostat styvt en miljon kronor att 13 år tidigare uppföra fabriken.

1907-1946:

Genom två världskrig fram till nedläggning

Tiden fram till 1932 präglades av världskrig, sockerkris och rationaliseringar. Trots de dåliga tiderna hade sockerindustrin en gynnsam utveckling under 1930-talet. En milstolpe i utvecklingen var elektrifieringen som i Svedala genomfördes 1937. Efter andra världskriget påbörjades en strukturrationalisering i SSA. Man hade för många och för små fabriker. Svedala blev ett av de första bruken som blev nedlagt. Den sista kampanjen genomfördes 1946.

Under tiden fram till och under första världskriget (1914-1918) gjordes måttliga investeringar men hela tiden förbättrades processerna. Genom ökad mekanisering nedbringades arbetskraftsbehovet och många slit-samma och osunda arbetsplatser blev starkt förbättrade. Genom successiva utbyggnader av fabriksapparaturen höjdes kapaciteten så att den 1921 uppnådde 1 000 ton betor per dygn.

Ökad rationalisering

1920 infördes åttatimmarslagen. Tvåskiftsarbetet ersattes med treskiftsarbete om åtta timmar per skift. Detta ledde till en kraftig stegring av arbetareantalet. Stigande arbetskraftskostnader och i övrigt knappa marginaler tvingade fram en ökad rationalisering och förbättring av driften.

Efter första världskriget blev det också fart på utvecklingen

Forts sid 4

Flygfoto från 1939. Uppe till vänster sockerladan med en 180 m lång viadukt för sockertransport från bruket. Viadukten, uppförd 1918, passerade genomfartsvägen och var en välkänd profil på orten. Nere till vänster kontorsbyggnad och bostäder med omgivande park – den del som använts för sockerverksamheten genom de 100 åren.

Arne Fritsch var disponent på Svedala Sockerbruk 1941 – 1946. Han var mycket utåtriktad och hade många uppdrag i det kommunala och i ortens föreningsliv.

ute i Europa och förbättrad sockerbruksutrustning stod efterhand till förfogande. Det gjordes under 1920-talet betydande nyanläggningar som i avsevärd grad förbättrade driftsresultaten.

Inställda kampanjer

Efter en stor skörd 1921 beslöt Sockerbolaget att 1922 inskränka betodlingen till 13 000 hektar (1/3 av föregående års). Endast sju av Sockerbolagets bruk var i drift och Svedala fick helt inställa kampanjen.

1930 noterades som en stor nyhet att fabrikskontor, laboratorium och bostäder förses med värmeledning. Bilden visar kontorsbyggnaden med vaktstugor in mot bruket. De två nedre planen används fortfarande som kontor för den centrala verksamheten.

Några jämförande siffror från kampanjerna 1894 och 1944

	1894	1944
Berareal, ha	1 266	2 529
Inköpta betor, ton	37 580	84 516
Betavverkning per dygn, ton	290	1 404
Sockerhalt, %	11,15	17,02
Antal anställda under kampanjen	320	270
Arbetsminuter per ton betor	400	54
Normalbränsle, % av betor	19,2	5,8

I mitten av 1920-talet var det mycket hårda förhandlingar om betpriset mellan betodlarna och SSA. 1926 ledde det till en regelrätt betodlingsstrejk och hela landets betareal minskades till 4 000 hektar (ca 10% av det normala). Endast tre av företagets bruk var i drift och Svedala fick åter igen inställa kampanjen.

Elektrifiering av bruket

Den mera fullständiga elektrifieringen av bruket påbörjades 1937 med installation av ny högttryckspanna och därefter följde ångturbingeneratorer samt ett stort antal elmotorer. Fabriken förändrades i hög grad genom att de gamla ångmaskinerna och remtransmissionerna ersattes med elmotorer och man fick en

avsevärd rationalisering av drift och transporter.

Andra världskriget

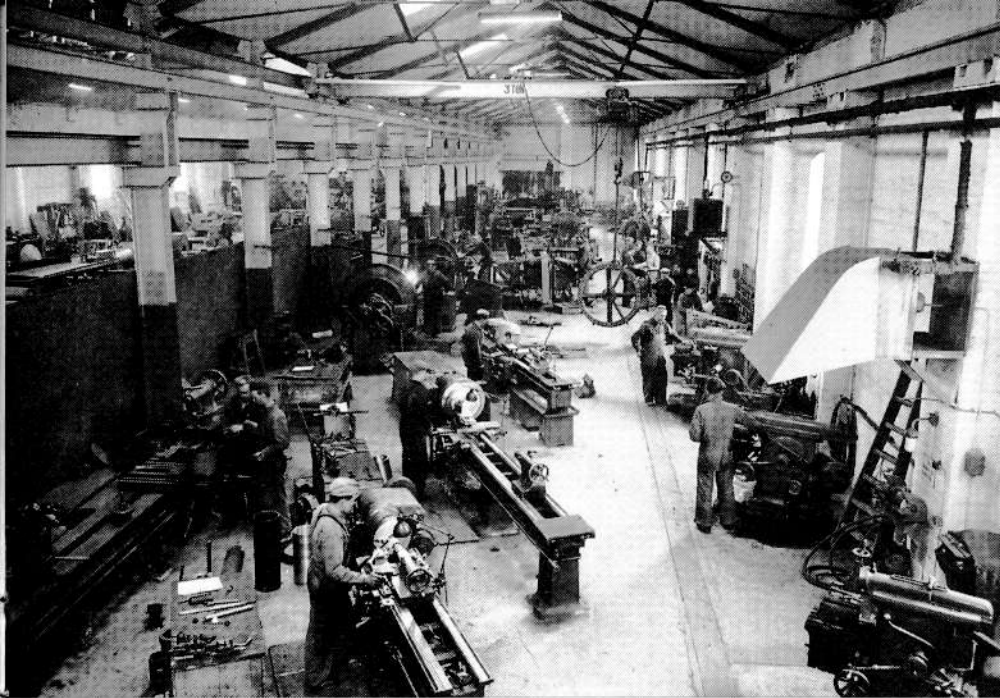
Andra världskriget förde med sig problem med bl a knapphet på bränsle och svårigheter att få reservdelar. Ångpannorna eldades med kol och med tillsats av bräntorv från SSA:s mosse Flås Myr. Det gjordes inga större investeringar under krigsåren men fabriken fungerade bra och nådde 1943 rekordkapaciteten 1 702 ton betor per dygn.

Nedläggningen

Det helt överskuggande problemet för Svedala var de utredningar som påbörjats under krigstiden beträffande strukturrationalisering och nedläggning av fabriker. Helsingborg, Kävlinge och Svedala hade kommit överst på nedläggningslistan.

Svedala fick lägga ned driften 1945 men sedan blev det ytterligare en kampanj 1946. De sista betorna togs in i Svedalafabriken den 5 december 1946. Det slutliga nedläggningsbeslutet kom 1947 och därmed

hade en styvt 50-årig epok av sockerbruksdrift avslutats på orten.

I den centrala maskinverkstaden tillverkades även större anläggningar som t ex betfortorkar och kokpannor. Fotot är från 1951.

1947-1994: Central teknisk verksamhet i Svedala

Under 1947 och 1948 flyttades en central maskinteknisk avdelning och en instrumentavdelning från Arlöv till Svedala. Fram till 1954 drevs en centralverkstad för tillverkning och reparation av sockerbruksmaskiner. 1954 flyttades också en byggnadsteknisk avdelning från Arlöv till Svedala. Från mitten av 1950-talet och framåt har verksamheten i Svedala successivt omvandlats till en för Sockerbolaget central konsult-, service- och utvecklingsavdelning inom områdena maskin- och byggnadsteknik, energi- och processteknik samt automation och datateknik. 1992 flyttades en kemiavdelning till Svedala. Antalet anställda var ett 100-tal när den centrala maskinverkstaden var i gång och har därefter varit 40 – 50.

Vid nedläggningen av bruket diskuterades givetvis vad anläggningen skulle utnyttjas till. Ganska omgående kom beslutet att överflytta "trångbodd" central verksamhet från Arlöv till Svedala.

Maskinteknisk avdelning och centralverkstad

Under och efter andra världskriget var det svårt med tillverkning av sockerbruksmaskiner och reservdelar till dessa. I det nedlagda sockerbrukets verkstadslokaler startades 1947 med yrkesarbetare från bruket en sådan tillverkning. Den överflyt-

tades 1949/50 till en modernt inredd centralverkstad i f d sockerladan. Med dessa rymliga verkstadslokaler till förfogande såldes 1950 den gamla sockerbruksbyggnaden. Den nya ägaren hade en form av industrihotell på området fram till mitten av 1970-talet då byggnaderna revs och ersattes med bostadsbebyggelse.

I centralverkstaden som även rymde ett centralförråd, drevs en omfattande tillverkning. I denna ingick stora processutrustningar av typen betfortorkar och kokpannor. Verkstaden fyllde en stor uppgift under efterkrigstiden men 1954 hade tillverkningen på all-

var kommit igång i det krigshärjade Europa och verkstaden lades ned varvid byggnaden såldes. Nuvarande ägare är Cirrus AB.

Den maskintekniska avdelningen arbetade vidare som utrednings-, planerings- och konstruktionsavdelning för sockerbruken. Man hade under 1950-talet stora arbetsuppgifter vid ombyggnaden av ett stort antal fabriker från råsocker- till strösockertillverkning. Därefter har gjorts omfattande insatser för den fortsatta strukturrationaliseringen i Sockerbolaget. Nyanläggningar för betmottagning samt torkanläggningar för betfor har också varit specialiteter på avdelningens program.

Avdelningen har genom åren disponerat lokaler i sockerbrukets 1894 uppförda kontorsbyggnad.

Instrumentavdelning – automation

Till Svedala flyttades också 1947 en instrumentavdelning som senare döpts om till automationsavdelning. Det var en utvecklings- och serviceenhet som tillkommit i Arlöv redan 1936.

Forts sid 6

Forts från sid 5

Bruket i Svedala hade i en rad av år framfört önskemål om att få bygga ett nytt skampanjhem – en byggnad där kampanjarbetarna kunde få mat och husrum. Detta blev beviljat men när byggnaden var uppförd till ca en m över markytan kom nedläggningsbeslutet. Kampanjhemmet anpassades för instrumentavdelningens behov och har med en del om- och tillbyggnader haft denna funktion under de 47 år som gått.

Datoriserad process

Instrumentavdelningen hade från början huvuduppgiften att tillverka och reparera mät- och laborieutrustning vari på den tiden ingick ett betydande inslag av finmekanik. Efterhand utvecklades mät- och reglertekniken och under 1950-talet påbörjades processautomatisering med kontrollrum för större produktionsavsnitt i sockerbruken.

Successivt har det kommit mer

och mer modern elektronik i utrustningarna och de två senaste årtiondena har specialiteten blivit att datorisera hela fabriksprocessen. Genom åren har avdelningen konstruerat och tillverkat för sockerindustrin speciell apparatur – provtagare, mätgivare, analysapparater m m.

Arbetsminuter

På annan plats har nämnts att Svedala Sockerbruk 1894 i fabriksdriften använde 400 arbetsminuter för ett ton betor och att denna siffra 1944 sjunkit till 54. I dagens moderna fabrik åtgår 7 arbetsminuter per ton betor. Från 1950 och framåt har automationen bidragit med ca 1/3 av fabrikenas totala rationalisering. Instrument/automationsavdelningen har i icke ringa grad bidragit till denna utveckling.

Byggnadsteknisk avdelning

Ombyggnaden från råsockerbruk till strösockerbruk samt den

stora omstruktureringen i Sockerbolaget från många mindre bruk till ett fåtal större ledde till omfattande byggnadsinsatser. Det ansågs fördelaktigt med en egen byggnadsavdelning som väl kände till de för sockerbruk speciella problemen.

Den byggnadstekniska avdelningen har verkat i Svedala sedan 1954 och har sina lokaler i sockerbrukets f d kontorsbyggnad. Avdelningen har också utfört många uppdrag till Sockerbolagets dotterbolag och till systembolag i den tidigare Cardo-koncernen.

Energi- och processavdelning

Verksamheten i Svedala har från början haft inslag av energi- och processfrågor men från 1970 och framåt har det vuxit fram en särskild avdelning för ändamålet.

I anslutning till oljekriserna under 1970-talet gjordes omfattande utredningar om valet av bränsle till sockerbruken – olja,

Instrumentavdelningen 1952. Avdelningen hade finmekanisk verkstad och verkstäder för instrumentreparationer och elektronik. Från vänster Eric Persson, Sigvard Persson och K G Andersson.

kol eller naturgas. Avdelningen har också planerat och lett försök med "flytande kol", bio-bränslen m m.

De mest markerade insatserna har dock gjorts för att spara energi. Som exempel kan nämnas att en ingenjör på avdelningen 1990 gjort en doktorsavhandling om "Sockerfabrikernas energianvändning" – en studie med en datorbaserad modell av processsystemet med vilken omfattande simuleringar kan göras.

De processtekniska frågorna berör alla delar av en sockerfabrik men tyngdpunkten har det senaste årtiondet legat på indunstning, kristallisering och betfortorkning – områden med hög potential för energibesparing.

Beträffande energianvändningen kan noteras att Sockerbolaget för närvarande har en total bränsleförbrukning motsvarande 90 000 m³ olja per år. Att utvecklingen gått framåt belyses av siffrorna för sk normalbränsle i procent av betor: Svedala Sockerbruk 1894 19,2 %, Svedala Sockerbruk 1944 5,8 %, Sockerbolagets större sockerbruk 1993 2,6 %.

Övrig verksamhet

Avdelningarna i Svedala har ett funktionellt ansvar för sina arbetsområden. Det har bl a inneburit att följa utvecklingen inom- och utomlands. Talrika kontakter har knutits med forskare, tillverkare, utländska sockerbruk m fl.

Sockerbruken har sina intensiva kampanjer som starkt sliter på utrustningen och däremellan underhållsperioder. Frågor som gäller underhåll och underhållsplanering har haft en framträdande plats i Svedalaverksamhetens arbetsprogram.

På sockerbruken finns ett stort antal vågar för utbytesberäkningar samt sådana som är integrera-

En länk mellan gammalt och nytt

Pensionärsträff i Svedala 1988. Jöns Carlsson, till höger, var sockerkokare på Svedala sockerbruk och arbetade sedan vidare i Svedala till sin pension 1974. Med 41 tjänsteår var han en länk mellan gammal och ny verksamhet på platsen. Nils Månsson, till vänster, var anställd i Sockerbolaget 1939-1982 och mångårig chef för den byggnadstekniska avdelningen. I mitten Egon Brunnsgård som ännu tillhör de aktivas skara.

de i processregleringen. För vågar och även förpackningsmaskiner finns särskild sakkunskap på automationsavdelningen.

Utbildning och kalkyler

En annan viktig fråga är utbildningen av brukens personal. Det har genom åren fortlöpande ordnats kurser inom Svedalas olika verksamhetsområden. De första gällde instrumentmekanik och började arrangeras 1949.

Vid genomgång av den centrala verksamhetens årsberättelser från 1947 och framåt finner man ett stort antal utredningar, mängder med kalkyler, redogörelser för fabriksförsök och utvecklingsarbeten, stora inköpsärenden, framtidsbetonade studier m m. Många av dessa papper har enbart historiskt värde men en hel del kan med fördel utnyttjas som erfarenheter för den fortsatta verksamheten.

Instrumentavdelningens nyss färdigställda byggnad på våren 1948. Den började först uppföras som sk kampanjhem men anpassades efter brukets nedläggning till avdelningens behov. Instrumentavdelningen har senare ändrat namn till automationsavdelning men med olika om- och tillbyggnader förfogar man fortfarande över de ursprungliga lokalerna.

KG blickar bak och fram på en fantastisk utveckling

Man kan inte tala om Svedala utan att nämna KG Andersson, som är en mycket välkänd profil i Sockerbolaget, där han var anställd i 41 år. KG pensionerades 1988 som chef för svedalaverksamheten, men är fortfarande mycket aktiv med allehanda uppdrag i Sockerbolaget.

KG Andersson, som började 1947, har hunnit med det mesta, inte minst den fantastiska utveckling som ägt rum på det tekniska området.

Vad säger du själv om förändringarna på ditt specialområde automation?

– Det har skett en kolossal förändring från att man stod ute i processen till att man drog in processövervakningen i helautomatiserade kontrollrum med en dramatisk minskning av folk ute i fabriken.

– Redan i slutet av 50-talet började man med kontrollrum. Även den tidens teknik medgav att man överförde instrumenten till kontrollrum och att man automatiserade stora avsnitt av fabriken.

– Rent mänskligt så fanns det motvilja mot att folk rationaliserades bort. Men för oss som jobbade med det blev det i viss mån en prestigefråga att rationalisera så mycket som möjligt med hjälp av den moderna teknik som kom med elektroniken redan på 50-talet.

– Datorer i modernare mening kan man dock inte tala om förrän på 70-talet men sedan har det gått med en väldig fart.

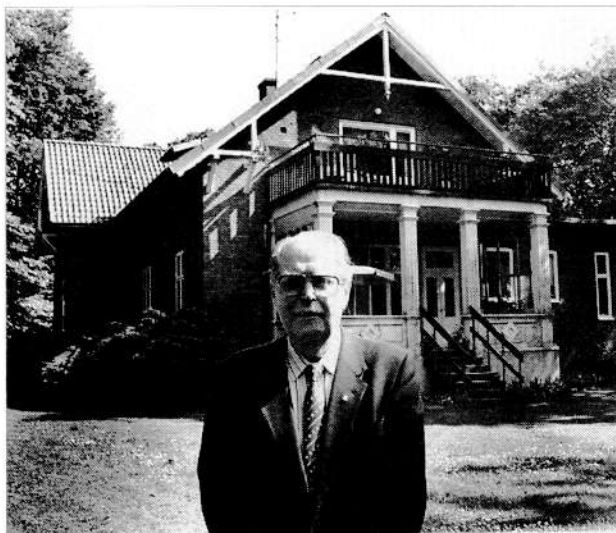
På gott eller ont?

– Om inte vi här i Sverige rationaliserar på samma sätt som i andra länder så har sockerindustrin ingen chans att leva vidare i landet.

Vad är den stora skillnaden i Sockerbolaget på det mänskliga planet då och nu?

– När jag började ansågs Sockerbolaget som en mycket trygg och säker arbetsplats. Och Sockerbolaget har tagit mycket väl hand om sina anställda och gjort stora ansträngningar att finna sysselsättningar åt dem som blivit friställda på grund av rationaliseringar och nedläggningar av fabriker.

– Det är först på senare år som det blivit otryggare eftersom nedläggningarna och rationaliseringarna blivit så stora att man inte längre haft någon möjlighet att omplacera alla.

Den gamla disponentvillan har varit KG:s fasta punkt i tillvaron sedan 1950. Men alltsom oftast har han varit ute i den stora världen och sett sig omkring, inte minst vad gäller sockerbruk. Han lär ha hunnit besöka bortåt 150 bruk över hela jorden!

Och om man ser till arbetsförhållandet chef – medarbetare?

– När jag började så sa man inte du till varandra utan tilltalade folk med titlar. När man blev du skedde det under högtidliga former. Formerna för umgänge var mycket annorlunda utan att relationerna för den skull var dåliga. – Men det är klart att vi har ju ett mycket ledigare sätt idag. Och samarbetet har vuxit ut till en bättre gemenskap när man jobbar ihop och man tar tillvara på alla erfarenheter såväl uppifrån som nerifrån.

Vad kommer att hända härnäst? Inom vilket område kommer de största förändringarna att ske de närmaste fem, tio åren?

– Det kommer väl inte att ske så väldigt stora förändringar i processen i sockerindustrin även om det givetvis sker ständiga förbättringar.

– Sockerbolaget kommer också fortsättningsvis att fokusera på energi- och miljöfrågor.

– Men det som genomsyrar hela samhället är den moderna informationstekniken och dess till-

lämpningar kommer att utnyttjas för en längre driven automation i fabriker. Datorerna kan efterhand överta mer tänkande funktioner – bitar av detta har vi ju redan i dag.

– Även verksamheten på kontoren revolutioneras ytterligare av den moderna tekniken. Nya dator- och kommunikationssystem kommer också att påverka hela företagets organisation och arbetsformer. Kanske på något längre sikt eftersom det ju inte enbart är teknikens möjligheter som bestämmer utvecklingstakten.

– Sedan pågår hela tiden en utveckling på betförädlingssidan med nya genetiska landvinningar som också kommer att slå igenom på förutsättningarna för Sockerbolagets verksamhet.

Den centrala verksamheten i ny regi – DDS Development Center

Danisco A/S övertog Sockerbolaget i januari 1993. I strävan att finna synergieffekter mellan De Danske Sukkerfabrikker, DDS, och Sockerbolaget slogs service- och utvecklingsfunktionerna samman och ett gemensamt DDS Development Center bildades. Den nya organisationen stod klar den 1 maj 1994. Personellt resulterade detta i stora nedskärningar både i Danmark och Sverige, men ur krisen har möjligheterna dykt upp och framtiden är både intressant, spännande och utmanande.

Sockerbolaget har gjort stora strukturrationaliseringar under senaste åren med nedläggning av bruken Karpalund, Mörbylånga och Hasslarp. Koncentreringen av verksamheten till färre fabriker samtidigt med att ansvar och befogenheter utdelegerats långt ner i organisationen har påverkat verksamheten i Svedala. Denna har successivt anpassats till förändrat behov.

Avvecklad verksamhet

Maskinkonstruktion, som jämte automationsutveckling och -service varit hörnstenarna under lång tid av den centraltekniska verksamheten i Svedala, har således under de senaste åren kraftigt decimerats. I det nya DDS-DC har arbetet med Maskinkonstruktion helt avvecklats i Svedala.

Överföring till Nakskov

Stora förändringar har också skett med den centrala kemisk-analytiska funktionen. 1992 överfördes denna från Arlöv till helt nybyggda laboratorielokaler i Svedala. Detta skedde i samband med att Sockerbolagets FoU-avdelning i Arlöv lades ned. Genom överflyttningen förenades områdena Kemi och Kvalitet, Energi- och Processteknik

och Automation på samma plats med möjligheten till nära samarbete. Svedalavistelsen blev emellertid kortvarig. I det nya DDS-DC har allt analytiskt arbete överförs till den danska gruppen i Nakskov.

Två filialer

Den nya organisationen omfattar två filialer, en i Nakskov och en i Svedala. Anledningen här till är behovet av närliggande service- och konsult hjälp i vardera landet. Den gemensamma

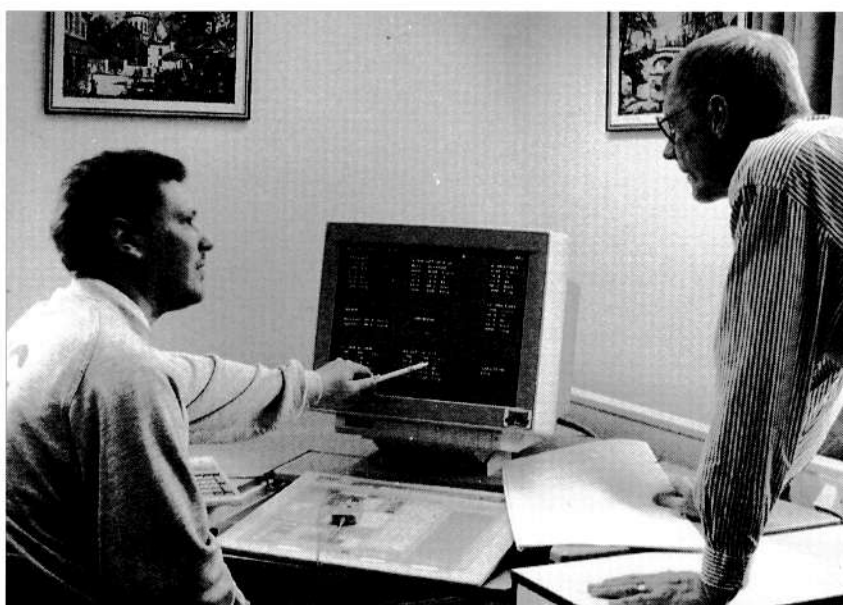
enheten rapporterar till en styrelse, Tekniskommittén, som består av två representanter från respektive DDS och Sockerbolaget.

I Nakskov etableras de fyra avdelningarna Miljö, Utveckling, Verkstad/Service och Automation. Totala antalet tjänster där är ca 90.

En av de största avdelningarna är Utveckling, i vilken ingår Kemi- och Processteknik med analyslaboratorium samt Maskinkonstruktion med ritkontor. En stor apparathall med möjlighet att utföra omfattande utvecklingsarbete i pilotskala finns också här. Huvudansvaret för den långsiktiga utvecklingen ligger därför i Danmark.

Automatikavdelningen är också stor. Avdelningen har kapacitet att genomföra stora regler- och instrumenteringsprojekt på Turn-Key basis. Projekten kan omfatta inköp av all utrustning,

Fort sid 10

Datorbaserade optimerings- och simuleringshjälpmedel för sockerprocesserna utvecklas fortlöpande. Claes Gudmundson (till höger) och Sven-Erik Jonsson diskuterar simulering av förändringar i sockerhuset.

Forts från sid 9
programmering, dokumentation, leverans och hjälp vid installation. Detta skiljer sig något från arbetssättet i Sverige.

Sukker 2010 – Framtidsutveckling

I Development Center ingår också en funktion, kallad Sukker 2010. Detta markerar satsningen på långsiktig framtidsutveckling. Gruppen, som skall bestå av en handfull utvalda personer, skall genom "brain storming" försöka finna framtida konkurrensparametrar och ge underlag till framgångsrika utvecklingsprojekt.

Fyra avdelningar kvar

I Svedala behålls de fyra avdelningarna Energi- och Process-teknik, Automation, Byggnadsteknik och Kemi. Totala antalet tjänster i Svedala är ca 30. Som tidigare nämnts har det kemiska analysarbetet överförs till Nakskov. Kvar i Kemigruppen är endast två tjänster, vars huvuduppgifter är av samordnande och sammanlänkande karaktär.

Utvecklingsuppdrag på området analytisk metodutveckling i samarbete med DC Nakskov kan också vara möjligt arbetsfält.

Säkra systemlösningar

Automationsavdelningen är fortsatt den största avdelningen. Huvuduppgiften är att genom applikationsutveckling ta fram billiga

och säkra standardiserade systemlösningar, som med stor flexibilitet kan byggas ihop i kompletta automationssystem med fullkomlig kommunikation mellan alla delar. Denna policy har varit ledstjärnan för verksamheten under de senaste 15 åren och kommer att vara det framöver.

Energianvändning

Inom Energi- och Processtekniska området har det satsats mycket. Även i fortsättningen kommer man att satsa på effektiv energianvändning samt framtagning av simulerings- och optimeringshjälpmedel för styrning av sockerprocessen.

Konstruktion

I den Byggnadstekniska avdelningen är samlat Sockerbolagets resurser avseende konstruktion av om- och nybyggnader. De flesta nyinvesteringar innebär förändringar i byggnader. Avdelningen är väl utnyttjad för dessa projekterings- och konstruktionsarbeten.

Huvuduppgifter för DDS Development Center

- Att genomföra de såväl kortsiktiga som långsiktiga tekniska utvecklingsprojekt och driftutvecklingsuppgifter som är nödvändiga för att stärka DDS position som en ledande sockerproducent i Europa.
- Att bistå fabriker och tekniska ledningar i de tre länder, som vi har sockerfabriker i med problemlösning, utvecklingsuppgifter, teknisk- och verkstadsmässig service, uppgifter inom kvalitetsområdet, etc.
- Att ansvara för det för sockerproduktionen nödvändiga analysarbetet.
- Att genomföra utbildningsaktiviteter inom teknik- och driftområdet.
- Att säkerställa en övergripande automatiseringsstrategi, anpassad till det enskilda landets krav på teknisk utveckling.

Även om kraftiga personalnedskärningar genomförts i såväl Nakskov som i Svedala, står de samlade resurserna i Development Center väl rustade att stärka företagets position som en av de ledande sockerproducenterna i Europa.

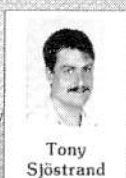
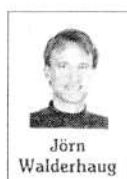
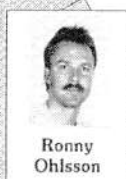
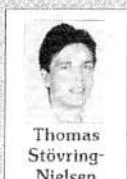

Elektronik och datorer har slagit igenom men "listiga" mekaniska lösningar krävs fortfarande för vågar, analysapparater m m. På instrumentverkstaden diskuterar (från vänster) Göran Andersson, Knut Nilsson och Kurt Persson bl a provtagare och mätgivare för kokpannor.

DDS Development Center i Svedala

AUTOMATION

ENERGI/ PROCESS

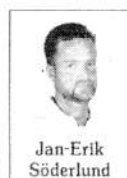
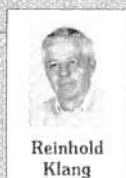
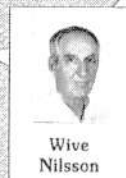
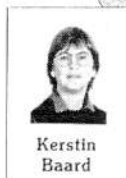

KEMI

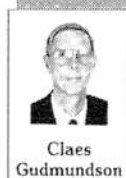

ADMINISTRATION

BYGGNAD

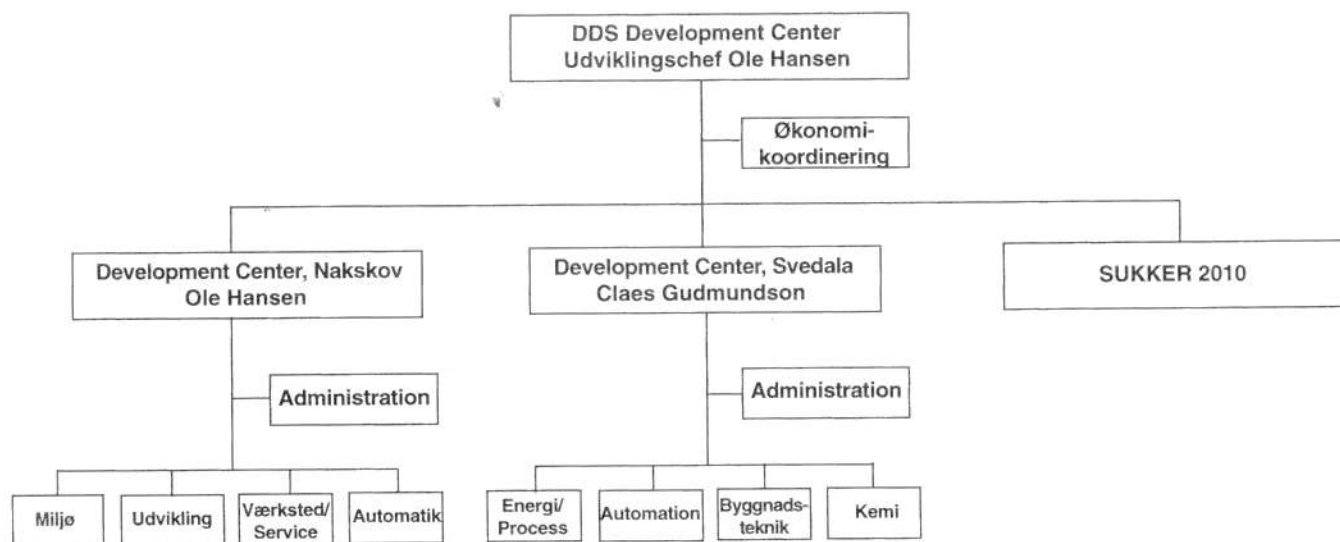

PLATSCHEF

Flygfoto 1994 av byggnaderna som ingår i verksamheten – DDS Development Center – sett från söder. Den hundra år gamla huvudbyggnaden ligger kvar utmed Börringevägen liksom f.d kamrers- och disponentvillorna – den senare skymtar till höger på bilden. På det gamla fabriksområdet ligger villorna tätt. Instrumentbyggnaden med verkstad från 1947 har ett tillbyggt vinkelhus. I förgrunden den 1992 tillkomna laboratoriebyggnaden. En del av parkens träd är planterade på hösten 1894.

DDS Development Centers organisation. Dess "styrelse" är den för DDS och Sockerbolaget gemensamma Tekniskommitten.

DDS Development Center
Box 202
233 24 SVEDALA
Tel 040-40 40 00
Fax 040-40 12 35